

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 121. An dari possit ignorantia invincibilis etiam circa jus naturæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

pter hanc infidelitatem, sed propter alia sua peccata, uti expressè *S. Tb.* 2. 2. q. 10. a. 1. in O, ideoque etiam inter Bajanæ damnata est à tribus Pontificibus hæc 68. prop., *Infidelitas purè negativa in his, in quibus Christus non est prædicatus, peccatum est.*

3. Præceptum Divinum est confitendi omnia mortalia, etiam secundum circumstantias mutantres speciem, uti declarat *Trid.* Sess. 14. c. 5., qui autem dicit non posse dari ignorantiam invincibilem in agnoscenda distinctione specifica peccatorum, Theologus non est, est enim res difficillima & dubiis in utraque partem probabilibus plenissima, ergo: 4. Si non daretur ignorantia invincibilis circa jus positivum Divinum, multi ex SS. PP. peccassent mortaliter & probabiliter essent damnati, nam, uti refert *Carden.* in I. crisi d. 15. n. 433. *S. Hieron.* putavit omne iuramentum à Christo esse prohibitum, eò quòd dicat, *Ego autem dico vobis non jurare omnino*: è contrà *S. August.* tenebat oppositum: Item *S. Tb.*, uti refert *Platel.* supra, docuit non dari præceptum Divinum statim confitendi mortale; è contrà *S. Bonav.* dicebat dari, & omnes hi PP. ac SS. viri in ea doctrina permanserunt, ac quantum scimus, ei immortui sunt, ergo si præceptum ejusmodi Divinum non potest ignorari invincibiliter, alterutri peccarunt mortaliter & probabiliter sunt damnati, quod nefas est cogitare: vide dicenda n. 722. Quæ autem hic obijci possent, solventur à n. 727 & 737.

720 Q. 121. *An dari possit ignorantia invincibilis, etiam circa jus natura.* R. Negant aliqui cum *Sinnichio* apud *Teril.* de *Consc. prob.* q. 16. n. 83., quorum argumenta dabimus à n. 727.: sed dicendum est, non posse quidem, saltem diu, dari ignorantiam invincibilem circa prima principia juris naturæ, neque circa conclusiones immediatè & clarè

ex

ex illis deductas, in his enim, quisquis ratione utitur, statim videt, quod sint conformes vel diffformes rectæ rationi, hinc sicuti auditis primis principiis Metaphysicè evidentibus aut immediatè & clarè deductis, statim quilibet assentitur, ita etiam istis, quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris; nemini invito licitum est propriâ auctoritate suam tollere: bonum est amplectendum, malum fugiendum; virtus est amplectenda, peccatum fugiendum &c. hæc principia sunt ita clara, ut eorum veritas à nemine de illis cogitante possit ignorari: è contrà tamen si sint conclusiones aliæ, quæ mediatè vel obscurè deducuntur ex principiis juris naturæ, poterit circa illas dari ignorantia invincibilis, ita *S. Th. I. 2. q. 100. a. 1. Alb. M. in 2. d. 22. a. 10. S. Bonav. in 2. d. 39. a. 1. q. 2. Corduba l. 2. quæstionarii q. 4.* dicens, in hoc concordare communiter DD, citansque alios antiquissimos: *Cardin. D. Aguirre T. I. tr. I.* notans esse communem, *Gonet* de probabilitate circa finem, oppositam vocans singularem & improbabilem, *Medina I. 2. q. 76. a. 2. Sylvius I. 2. q. 76. a. 3. VViggers I. 2. q. 6. a. 8. n. 22. Malder. I. 2. q. 6. a. 8 Duval. de peccat. q. 7. a. 2. Gammach. I. 2. q. 94. Isamb. I. 2. q. 79. a. 6.* alique innumeri ex omni ætate, sexu, ordine, uti videri potest apud *Gonz d. 11. c. 9. Ratio est, I. Quia, qui* 721
 non studuit nec instructus est, ille invincibiliter ignorat aliquas conclusiones juris naturalis, sed dantur multi, qui nec studuerunt nec instructi sunt, ergo. *Min. patet; Maj. prob.,* quia conclusiones multæ spectantes ad jus naturæ debent ex primis juris naturæ principiis deduci *per studium*, uti loquitur *Alb. M.*, & *per instructionem superadditam*, uti loquitur *S. Bonav.*, ideoque indigent *disciplinâ*, quâ minores à Sapienibus instruuntur, uti habet *S. Th.*, non enim facile scitur, an spectent ad jus naturæ nec-

ne, sed hoc debet examinari per discursus fati difficiles & per illationes multas, quas multi facere nesciunt, idque sine ulla culpa: imò nullus est tam doctus vel instructus, qui de omnibus conclusionibus, quæ ita mediatè & obscurè deduci debent, judicare possit, an rectè deducantur necne, sicuti enim potest aliquis hæere & errare in faciendis illationibus ex principiis primis Metaphysicis, ita multò magis ex moralibus, ergo, 2. Si omnis ignorantia circa jus naturæ sit vincibilis, ergo, cùm secundùm Adversarios etiam sit culpabilis, SS. PP., qui circa illud errarunt, peccarunt mortaliter & probabiliter damnati sunt, uti dicebamus n. 719., quia istis suis ignorantibus probabiliter creduntur esse immortui, v. g. *S. August.* Epist. 8. ad Hierony. docet simulationem non esse licitam, è contrà *S. Hieron.* Epist. 11 apud August., docet esse licitam, & pro se citat *S. Chryf. Didymum, Origenem* aliosque, uti refert *S. Tb.* in Epist. ad Galat. c. 2. lect. 3. & *Carden.* in 1. crisi d. 15. n. 43. *Si dicas*, Eos vel egisse pœnitentiam pro peccatis ignorantia, vel per levitatem materiæ excusatos fuisse à mortali, *Contrà* est, nam in primis non constat, quòd mentem unquam mutarint, ergo nunquã eos de hoc pœnituit; nec sufficit, quòd pœnituissent, si scivissent, nam non ideo pœnituerunt, nec excusabantur per ignorantiam, uti volunt Adversarii. Deinde si levitas negligentia excusabat à mortali, ergo ubi nulla est negligentia, nullũ erit peccatum, & consequenter cui nunquam incidit dubitare, aut si incidit, dummodo moralem diligentiam adhibuerit in inquirenda veritate, hac non inventã, si bonã fide perrexerit, perget ex ignorantia invincibili. *Conf.* nam in multis qq. juris naturæ, quæ respiciunt praxin, Schola Thomistica docet hanc partem, Scotistica contradictoriam, & necesse est alterutram partem errare: idem est de

Docto-

Doctoribus, Advocatis, Consiliariis sæpe in materiis
 juris naturæ diversa docentibus & suadentibus, si
 omnis error hic vincibilis est, ergo errantes gra-
 viter peccant & plerique damnantur, cum enim
 credant se bene sentire & suadere, ad mortem usque
 practicant ejusmodi opiniones: tenebuntur itaque
 omnes dimittere munus Doctoris, Advocati, Consi-
 liarii, ne exponant se periculo proximo errandi cir-
 ca jus naturæ. 3. Quamvis omnes sciamus hanc le-⁷²³
 gem naturæ, quod mendacium ordinariè sit prohi-
 bitum, item quod ordinariè non liceat propriâ au-
 thoritate occidere quenquam, tamen possunt dari
 tales circumstantiæ, ut invincibiliter putemus hic &
 nunc ista licere, sic enim *Cassianus* vir Sanctus & do-
 ctus, Item *Marulus* & alii putarunt mendacium of-
 ficiosum aliquando esse licitum, v.g. si per illud possem
 patriam ab interitu aut hominem ab æterna damna-
 tione eripere; sic apud *Cassianum* collat. 21. c. 10. ex-
 cusatur Abbas *Theonas*, qui invitâ uxore factus est
 Monachus: sic rusticus, teste *Vasq.* 1. 2. d. 122. c. 2.
 existimabat se honestè & piè facere, versando ægro-
 tum in alteram partem, ut tantò citius animam ex-
 halando liberaretur à gravissimis doloribus: sic se-
 cundùm *S. Hieron.* in c. 7. *Ieremia*, *Iephte* occidens
 filiam excusabatur: sic alius apud *Sarasam* in arte
 semper gaudendi p. 2. tr. 2. §. 6. ex zelo gloriæ Dei &
 salutis animarum baptizabat Maurorum infantes à
 parentibus abductos, statimque eos trucidabat, ut
 certò salvarentur, & ne reducti ad parentes iterum
 seducerentur: denique multi sunt, qui aliquo saltem
 tempore nullam adverterunt malitiam in simplici
 commotione vel osculo carnali, imò admittunt
 multi etiam circa pollutionem esse posse ignorantiam
 invincibilem, quamvis *Teril.* in Reg. q. 62. n.
 17. dicat esse rarissimam, quia vix est, quem vehe-
 menter

- 724 *menter non puderet fateri eam. 4. Secundum Adversarios, ad jus naturæ spectat sequi Sententias probabiliore aut etiam tutiores, sed nisi maximam DD. multitudinem damnes, hoc jus invincibiliter ignoratum est & adhucdum ignoratur à multis, uti constat ex dictis n. 269. & 480. , ergo. 5. Si non datur ignorantia invincibilis in jure naturæ, ergo qui contra jus naturæ operatur sequens sententiam etiam probabilissimam, ille non excusatur, hoc autem damnatur ab *Alex. VIII.* in hac prop. 3., *Non licet sequi opinionem vel inter probabiles probabilissimam,* ergo: *Conf.* nam aliqua ignorantia in jure naturæ excusat à peccato, uti à n. 734. probabitur, ergo aliqua est invincibilis. 6. Si nulla dari posset invincibilis, ergo qui ex ignorantia fecit multos actus contra jus naturæ, semper confitebitur invalidè, hinc si postmodum intelligat hoc vel illud fuisse contra jus naturæ, tenebitur repetere omnes Confessiones totius vitæ; si iterum postea aliquid novi intelligat, iterum tenebitur repetere priorem & reliquas omnes, sicque sæpius, quoties recurret memoria alicujus facti repugnantis juri naturæ, & demum si vel unicum actum ponat planè ignorans contra jus naturæ, tandem etiam damnabitur; primum autem est intolerabile, & secundum non est præsumendum de divina bonitate, ergo. Ex dictis,*
- 726 *Colliges, inter articulos Romæ anno 1685. die 8. Aug. confixos, quos defenderant Theologi aliqui Lovanienses, etiam hunc ordine tertium justè esse confixum, qui propugnatus erat in collegio Adriani die 12. Julij, Nullam admittimus ignorantiam invincibilem juris naturæ in ullo homine, dum hic & nunc contra jus naturæ agit.*
- 727 *Q. 122. Quæ sint, & quomodo solvantur argumenta adversariorum. R.*

Obj.